

Vagy megyénként felvéve :	
Udvarhelyszéken	89,670
Marosszéken	86,202
Háromszéken	107,255
Csikszéken	98,802
Aranyosszéken	18,908
Összesen :	400,837

S így ha az egy percentet hozzáadjuk, úgy kellene lenni:

1840 szerint	587,092 lakos	(Itt jár Kolb)
Kövári szerint	332,583	számítása is,
1857-beli	424,883	minek leinkább
		bizsünk. Szerk.)

Hasonló iránymutatás van bizonytalanságban a szászok földére nézve, mert ugyanis 1840-beli egybeírás szerint

157 □ mföld	443,800 lakos
Kövári szerint 125 □ mföld	361,300
1857-beli egybeírás szerint	376,500

Vagy ha az 1857-beli egybeírásat vallásonként vesszük, úgy van:

Rom. katolikus	12,809
G. katolikus	27,548
Disunitus	159,144
Lutheranus	149,752
Reformatus	3,824
Unitarius	97
Zsidó	268
Örmény	185
Idegen	21,942
Összesen:	376,569.

Ily bizonytalan állapotban léve, magam is nagyon óhajtom, hogy ne csak kegyes óhajások közé számítható legyen, hogy az országos kormány mentől előbb egy statisztikai osztály felállítására, ne csak gondoljon, de állítson is fel.

H. H.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

G. Fejérvár, jan. 15.

Mig a nagy politikai mozzanatok bonyolultsága folytonos várakozásban zibbasztják a kedélyeket, mig a franczai császáranak kifürkészhetlen tervei a lapoknak úgy, mint más illetékes vagy nem illetékes körök szemlélyiségeinek különféle kombinációi és jóslatokról szolgálnak anyagot; mig a hosszú időkre kibátó s nemzetiségek érdekeivel összekötött ügyek és kérdések eldöntésétől sokan várják az események új fordulatát; mig az egyesek és testületek nem éppen kedvező helyzete s egy bizonytalan jövő iránti reménytelenség mindinkább elcsigáztatja a kebleket: addig mi városunk társas életében egy épületes s nemesek erkölcsi, de közmívelődési szempontból is figyelemre méltó ténynek voltunk tanui.

A kezdet nehézségeivel küzdő gyula-fejérvári legény-egylet tagjai ugyanis nem tévesztvén szeméik elől a karácsonyi ünnep nagy horderejét, miután nt. Kolozsi Antal ur vezérlete mellett a kath. tagok meggyöntak s az oltári szentségben részesültek, dec. 25-nek délutánjára egy szavallati estély rendezését határozták el, részint hogy ez által is önművelődésük elősegítéséért, részint hogy a nyilvánosság előtt is megmutassák egyetük életre valóságát.

Minden előintézkedések megtörténvén, délutáni 5 órakor nt. Kolozsi elnök ur egy velős beszéddel nyitá meg a gyűlést, nyilvánítván ebben, hogy a legény-egylet tagjai sóvárogva várják a perczet, melyben Fejérvár polgárait meggyőzzék azon működő szellemről, mely őket is képes egy magasabb művelődés iránt lelkesíteni, s ámbár a társadalom alsóbb osztályaiban foglalnak helyet, érdemeitől tudják magukat arra, hogy ezen társadalomnál ne megvetésre, hanem illő fogadtatásra találjanak. „Hogy a mesterlegények ezen óhajításának és lelkesítésének — folytatja beszédét elnök ur — a tényleges nyilvánlása is alkalmat adjak, több tisztelt családot kértém fel a gyűlésben való részvételre. S midőn a számos megjelenők fölött örömetet s egy-szersmind köszönetemet fejezem ki, a legények által betanult szavallatok sorát megnyitom.”

Most a legény-egylet több tagjai léptek a nagy számú uri hallgatóság elé s megkezdették részint komoly és tanulmányos, részint kedvvel s a humoreszk fűszerével mulató előadásait.

A körülbelül huszra menő darab közül nevezetesebb darabok és szavallatok voltak:

- 1) „Koldus gyermek” Jókaitól, „Karácsonyi éj” Kisfaludi K.-tól, szavallta Bodó Pál.
- 2) „Die Glocke” Schillertől, szavallta Filippi József.
- 3) „Móhás” Kisfaludi Károlytól, „Obsitos” Garaytól, szavallta Kozsnyirik István.
- 4) „Rózsavölgyi halála” Petőfitől, szavallta Dorozsnyák László.
- 5) „Salamon ítélete”, szavallta Apolezán Antal.
- 6) „Egri Amazon” Tárkánytól, szavallta Kruppauer Ignác.

Mindnyájan jelesen megfeleltek a várakozásnak, s mig ügyes hangnyomattal tartott előadásuk által szép tehetségekről s e tehetségek szorgalmas igénybevételel tették bizonyossá, addig, ha nem is valami rendkívüli gyönyört, mindenesetre élvezetteljes perczeket nyújtottak az uri hallgatóságnak, mely

gyakori tetszinyilvánításai által adá jelét annak, hogy nem unatkozik.

A szavallati előadás végén az egyet rendezője — egy a tagok közül — előlépven, szép beszédben köszöni meg a nemes lelkű vendégek azon szíveségét, hogy nem tartották önméltóságuk alattinak egyetük meglátogatását, s ha nem is tökéletes, de tökéletesre törekvő előadásai meghallgatását. Végre fölkérvén mindnyájukat a további gyámolításra, eltétét ft. Haynald Lajos püspök ur ő nagyméltóságát, mint az egyet fővédnökét; t. Várdi Károly főbíró urat, mint az egyet másodvédnökét; nt. Kolozsi Antal urat, mint elnökét; úgy minden távollevő pártfogókat és jelenlevő vendégeket. Szónok „éljen”-ét a többi tagok hársány éljen-e követte.

Mi is azt kívánjuk éljen a gyűlés s minél nagyobb gyámolításnak örvendjen. Korunkat a csoportosulás korszakának nevezik, s hogy ne csak nevezessék, de valóban is ilyen legyen, az országok, államok és nemzetek jelen helyzeténél fogva ma már nemesak időszertű, de égető szükségű is kezd válni. Csoportosulnunk kell, egyetlekbe kell összalakulnunk, különösen nekünk magyarok- és székeleknek, nem azért, mintha mások elnyomására törekednénk, hanem azért, hogy önmegmestlítésünknek akadályt vessünk, s hogy fájunk ne kényszerítő önfenntartási ösztönénél fogva idegen, később talán drágán fizetendő támaszokhoz fogantozni, hanem saját tűzhelye körül is legyen, mihez súlyos állapotjában támaszkodhassék, s úgy az erkölcsi, mint a physikai romlástól megoltalmaztassék. S éppen ezen körülmény miatt is, midőn Gyula-Fejérvár lelkes polgárainak közönetét szavazunk a helybeli legény-egylet pártfogása miatt, s azokat, kik még eddig talán tényleges hozzájárulást nem tanúsítottak, a segédkezésre fölkérjük, egyszersmind elismerést kell szavazunk Kolozsi urnak is, ki oly nagy lelkesítéssel és eréllyel állott az ügy élére.

a—b.

Aranyosszék, jan. 14-én.

Mig nálunk a politizálás cseudes apáthiájában pihen, addig a vallás- és egyházi téren mutatkoznak a lélek nemes kibajításai. It a nevelés szent ügyét hozzák felszínre, amott az egyház anyagi és szellemi előhaladását fáradoznak. S így a nemes-jóra és szépre törekvő lelkék, mint a haza úgy az egyház oltárára is meg tudják hozni az áldozatot. Folyó hó 11- és 12-kén Kövenden tartott egyházi vizsgálat alkalmával, a kövendi unitárius szent. eklézsia tks Gál Miklós ur indítványára egy 5000 és néhány forintból álló alapítványt tett azon célból, hogy mikor annyira kinövi magát, hogy kamatjából a pap és mester készpénzzel fizethetők, a vékás kepe az által megváltassék. Már pedig arra nem sok idő kívánatik, mert a kövendi e tekintetben buzgó hívek megtehetik, hiszem, meg is teszik, hogy az alapított tőke nem csak 6% árával, hanem más mellékes jövedelemmel is nevezkedik. E tény dicső, méltó a más eklézsiák általi követésre is, és csaknem minden eklézsiában kivethető is, inkább, mint az ismeretes Lászlófi-kepe megváltási indítvány, csak minden eklézsia előjárósága tudna az önére hátréba szorításával egy gazdálkodni jövedelmével, mint a kövendi!

Hogy pedig ez életben az örvendeztető s szomorítóval vegyesen szokott folyni, azt bizonyítja azon irtoztató tény, mely a közelebbi napokban f. Sz. Mihályfalván történt. A tény ez: Egy nő valami kertet vonzott be a házba, hogy feldarabolja és tizet rakjon belőle. A férj épp a eszmáját huzta fel, s úgy eszmabuzás közben rákiáltott feleségére, hogy miért várja ujonnan kifestését a földre? Mire a háta megettől nőt neki fordult és úgy vágta fölön a fejze ével, hogy a férj töstét fil- és nyakszirt nélkül zubant a földre. Ezzel nem érte be a gyilkosság dühétől elragadtatott nő, hanem egy második vágással fejét hasította ketté, mire a férj szörnyethalt. Ekkor a gyilkosnő letette a fejét, és csecsszózó gyermekét megszoptatván önként elment az ott székelt törvénybíróhoz és gonosz tettet bevallotta. A nő természetesen a hülső várja fejére a méltó ítéletet. Hogy mi indította a nőt e gyilkolási merényletre, azt sokképp adják, de legvalószínűbb azon ok, hogy a férj pusztító, részeges volt és soha sem étek jól. A meggyilkolt apának öt árva maradt, egy 24 éves, katoná; egy 12; egy 5 éves fia, és egy csecsszózó ártatlanja. Mondják, hogy a gyilkos nő önként bevallotta volna azt is, hogy neki már három éves feltett szándoka az, hogy férjét megölje. Köve higgy még hitese feleségnek is, mert lám mily szomorúan teljesedik be: a mi velem egy tábla mártja kalánját, az — — — öl meg engemet!

Már egy héttől fogva oly kemény hideg telünk van, a milyenre öreg emberek sem emlékeznek. A legmelegebb forrású kútak befagynak, a majorságok fagyottan húnak le a kakastől; s ugyan jó lábbelje legyen az

embernek, hogy lába meg ne fagyjon, a mig a legközelebbi városba is megyen. Mondják, hogy a napokban Vincz és Torda között eső Létemon két vándort összehúva kaptak volna megfagyva?

Orbók F.

Deva, jan. 4.

Az elenyészett év dec. 26 án rom. kath. sirkertünkben megható jelenetnek valánk szemlélői. A honleányi erényekben gazdag Horváth Jánosné Berényi Máriát temették hant alá. Hátszegvidéken Vád-Nalácson lakott, s néhány napig tartott tüdő-szélhűdés, csak 41 évig terjedt becses életének, övegyül hagyott férjének s minden ismerőinek, tisztelőinek, nagyjádmálra véget vetett. Érezvén közel végét, kíváná, kéré, hogy őt a dévai sirkerthben pihenő édesanyja Kölesai Mária mellé temessék, és sirhantja fölött nagy rokonának hymnusát énekeljék. Ugy is lön, a szászvárosi ref. gymn. jeles énekkara t Pap Ádám vezetésével mellett meghatóan éneklé az „Isten áld meg a magyart!” Az idvezült hölgy Csekében született s a nagy Kölesinek rokona volt anyai ágon, ezen származásához méltóan a lángoló hazaszeretet volt főjellegvonása, és számos jöteknységának rugója. Béke lebegjen siri álma fölött!

A hazai vesztes fájdalomt a nyílt sir fölött jeles publicisták Tóth László ur, harsány hangon következő beszéddel tolmácsolá:

„Ne temessétek el Horváth Jánosné, hiszen temérdek az áldozat, mit ez a honleánytól megkíván! vagy ha eltemetitek, adjatok egy más Horváthné, ki meghazudtolni látszassék az irás azon hagyományát, hogy az asszony a férfi esontajból teremtetett; mert ha láttad Horváthné, azt kellett hinned, hogy a férfi van alkotva az asszony esontajból. Az ő égfel emelkedő termete, az ő határozott férfias tekintete, az ő nemes büszkesége, mozgása s egyáltalában már az ő külseje őt az Isten-esség első erős lehelletével tündette fel, s csak azon szelidség, azon jóság a szemekben, melyet ő a férfias tettek között is elárult, gyantitáta veled, hogy az erős és bátor férfiú női testben áll előttd. Ilyen vala Horváthné!

De nem az ügyes, nem a szép és mégis férfias, nem a bátor nőt akarom én rajzolni, hiszen mindnyájan ismertétek őt, hanem rajzolom a honleányt, ki a maga köteleességeivel forron szeretett hazája iránt korán tisztában lévő szigorú és tufeszített b zsgással, és mindig sikerrel teljesítette azokat stb.

Ha áldozat kellett a hon oltárára — pedig sok kellett és kell — meghozta Horváthné mindig a magát, ha iradalmat, iskolát választ kellett pártfogolni, ott volt a legelső közt a maga filléreivel, s elmondom azt is, mert tudom, hogy a halál is az ő honleányi kötelmei teljesítése közben találta őt.

Ilyen vala Horváthné! Nem esoda, ha a kérdező, hogy kinek barangoznak, megdöbent, ha hallotta, hogy Horváthnének; nem esoda, ha a férj, kinek ő disze, büszkesége vala, könnyűt veszve megfűsölve áll sirjánál; nem esoda, ha az ő koporsóját a tisztelők szokatlan sokasága kísérte ide a temetőbe; nem esoda, ha én magam egy pillanatra, a kapának, mely őt eltemeti, szímetet kérek; nem esoda, ha sokaság szemében gyászkyöny ül, mert Horváthné a foglyok vigasztalója, az üldözötteknek menedékháza, kalauza, egyáltalában a haza ügye buzgó védője, a deli bátor és hősi Horváthné nincs többé, mert a föld irgy göröngye elrejté őt tollunk örökre!

Azt mondják, kik halálos ágya körül állottak, hogy az ő utolsó szava az volt: zengj el fölötté „Isten áld meg a magyart!” Kivánságod teljesült dicsőül lélek, a Hymnus elhangzott. Légyen a te kivánságod szerint!

Nem tartóztatok tovább dicsőült halott, nyugodjál édes anyádnak a hazának hantjai alatt, második édes anyádnak, ki téged szíve alatt hordozott esontjai mellett, a fő angyal tr mbita-szávaig; de idvezült lelked szálljon fel a mennybe, vedd fel ott a haza vértanuit, vidd magaddal a mindenható zaphir-trónjához, s mond meg az igazság Istennek, hogy az a Magyarország, mely a szabadság és igazság zászlója alatt a Jézus evangéliomát, a halálban keresztény népek számára saját vérvél századokon keresztül oltalmazta, még mindig szenved! De ne büsítsd mégis az örök bölcsességet, mert ő csak jót cselekszik, az ő kezében az ostar is áldás az ő népének, sőt buzgón leomolva szent széke előtt, adj halálát neki, hogy hátrahagyhattad szeretett földi hazádnak egy nagy nemzeti lét minden tényezőjét. És hogy hazád nak halálod után is szolgálhass, ha a honleány a maga hazája iránti kötelmei teljesítésben ingadozik, szállj le mint angyal, bátorítsd, buzdítsd és vezesd őt; s ha van és lesz elfajult honleány, ki szívében a hon elsenységének helyet ad, úgy szállj le mint éjféli rém, ijedj ki az elfajultat az ő menny-asszonyi ágyából, s üldözd mindaddig, míg a haza szent földjéről végkép el nem vesz.

Huzzátok rá már a földet, s mondjunk egy végső istenhozzádot neki. Oszoljunk el ezen gyászkerből, azon felsobajtatás a magyarak Istenéhez, hogy adjon a hazának sok olyan honleányt, mint Horváthné vala!

Homorod-Szt.-Pál, január 10.

A két Homorod vidékén jelenleg két tárgy foglalkodtatja a nyelveket, melyeket becses lapja valamelyik hasábján az olvasó közönséggel is tudatni akarok. És ezeknek egyike az oklándi vásár. Oklánd a Rika aljában magas hegylek lábánál fekszik. Mezeje gondoan mivele illő arányban megfizeti a munkát, ha t. i. a jég semmivel nem teszi határait, a mi pedig igen gyakran megtörténik. Ennek pedig főoka a Rika lombkoszorú magas hegyeiben keresendő, a melyek nyárszakokban a nyugatról jövő terhes fellegetek mintegy vonzani látszanak; a minek elégséges bizonyítványa az, hogy az említett faluval egy irányban fekvő helységek határait a vihar rendesen megkíméli, s csak mire elérte az oklándi magas hegyeket kezd kiönteni pusztító tartalmát. Már 20 év szab határt emlékező tehetségemnek, s nem emlékszem a Szent-Pál határain, melyeknek egyike csaknem egy irányban fekszik Oklándnál, jégverésre; mig ennek lakói ez idő alatt legalább nyolcszor kisebb nagyobb mértékben kenyér nélkül hagyta. A becsületes munkás nép gyakran hiába vetett, nem igen volt mit aratnia, s e miatt napról napra mind inkább szegényedett. A népnek jégvihar által okozta insége, a szenvedés emberiség egy igaz barátját, Oklándnak nemtőjét, odavaló birtokos tks Turocz József urat a közelebbi években sokat foglalkoztatta egy olyan jövedelemforrás felfedezésével, mely a sujtott lép inségét oszlassa. Az említett uri egyéniség, kinek neve általam, és más által is a „K. Közöny” hasábjain már egy párszor említve volt, a keresett kútfőt feltalálni is vélte egy hetenkiti vásár megnyitásában. A nép az ajánlatot örömmel fogadta, s az 1862-dik év novemberében folyamodtak is az illető helyre vásáryitathási engedélyért, a mit a múlt év novemberében meg is kaptak. Már decemberben hivatalosan tudatva lön, hogy január 9-diktől kezdve minden szombaton Oklándon vásár tartatik. Nő már ennek örvendünk mindnyájan lelkünkkel, mert a mellett, hogy Udvarhely nem képes gabnakszletünket mind felszedni, gyakran még lyeket is kell hallanunk holmi sörpödektől, hogy adja az urt a gázt? Meg is jelentünk, tehát az említett faluban többen, mint 1500 an, s közösen bajtottunk vagy 50 pár marhát, vitünk mintegy 100 véka gabonát többféle nemekben.

A megnyitási ünnepély ennyiből állott: 11 órakor harangoztak, a nép az utcán össze-gyűlt, hol a Luther hymnusa „Erős várunk nekünk az Isten” éneklése után a helybeli lelkész t. S. F. ur egy igen kenetteljes imát mondott, a mit mindnyájan buzgó lélekkel mondtunk után, kivéve azt a cigányt, a ki éppen mellettem állva mindaddig keményen ergette krajcáros pipájából a füstöt, mig egy székeley meglehetősen könyökdöfessel nem utasítá rendre. Az ima és zárának után tarczok bömbölése hirdette a nép örömet. Ezután megkezdődött az adás vévés s még a lopás is, mert a télszakot a Rika aljában töltő cigányoknak kiesinye naggya ott volt; a férfiak ősi szokás szerint cseréltek-beréltek, az asszonyok pedig most a chiromantia (kézfólat) helyett, minthogy nagy hideg volt, a lopás büvészetét gyakorolták, s a purdek segitettek anyjuknak. Már csak szabad reménylenünk, hogy az oklándi több télen nem adandnak helyet a vándor cigányoknak a vásárosok lehető biztonság- és kenyélmért. A mi már az árak felkelését illeti, megvettek 10—12 pár marhát s mint egy 50—60 véka gabonát. Egy mézes kalácsos mind egy darabig eladta hozott készletét, a mesteremberektől sem igen lehetett panaszt hallani. Ez kezdetnek jó, reményilem a folytatás még jobb lesz, mert Oklándnak nagy környéke van. Már régebben nyílt a faluban két bolt, s a mint hallám, mesteremberek is fognak megtelepedni.

Nevezetes az a vendégszeretet, melylyel fogadtak itt mindenkit. Mindenkre ebéd várt és 1/2 kupa bor ingyen. Velem is az történt, hogy a mint az utcaszegetlen állandék, csak galléron csiptek s vitték be egy házhoz enni és inni akár kellett akár nem! Székely vagyok, székelyföldön lakom, hanem e napig a vendégszeretethez ezt a nemet nem ismerem. S hogy senki éhen és szomjan haza ne menjen, egy nagy ökröt jöttöttek le, s egyese, mint a kereskedők, vendéglősök s mások 100 veder bort ajánltak fel e célra, a mi mind is elfogyott. Sokan annyira is élveztek a vendégszeretetet, hogy haza mentükben minden 30 lépésnyire meghevették a havat. Ilyen volt az oklándi első vásár, s hogy már ezután milyen lesz, azt megmondani nem tudjuk, hanem csak szép jövőt ígérhetünk, mint-

hogy centralis hely, kebelében hivatal van s környéke nagy. Adja is az Isten, hogy az elemi csapások által sok tekintetben meggyógyult nép a keblü kereskedés által, a mire ez uton tér nyílik, felvirágozzék!

A második tárgy, a mit közölni akarok, a himlő rettenetes dübörgése, mely a felső falvakban sok szülőknél vonta be nehéz gyászszal sziveiket, s sok gyermekeket hagyott árva. A mint tudom, hólyagos és véres himlő ritkítja az emberek sorait.

Végül a méhészeknek curiosum gyanánt egy ritka rajzást említek, mely a vargasi M. S. ur méhesében történt a múlt évben sept. 26-án. A kis raj az említett ur által gondosan befogtatva, virágosan járt még akkor is, midőn már letaroltak mondják a mezőket, november 28-ig; midőn elöttem felvetetett, rakott volt 5 tenyéri nagyságú lépet, a melyek mind tele voltak mézzel. Ritka jelenség a méhészet körében!

Sándor Lajos.

Adakozás az inséget szenvedők részére.

Bécs, 1864. január 12. (B. Szolnokm.)
Tisztelt szerkesztő ur! Ide mellékelve küldöm a gyűjtő bizottságunk a magyarországi szülők ködök számára 96 ft és 40 krt osztr. értékben, azon kérése mellett, hogy legyen szíves a T. szerkesztő ur az illető helyre áttenni; s egyszersmind az alább következő adakozók neveit becses lapjában közölni.

Pénzt adtak tekintetes Hercege Rózsalia Ince Ferencné urasszony 10 ft. T. Ince Fáni k. a. 10 ft. T. Benő Ince Róza k. a. 5 ft. Bajóczi Terézia as. 4 ft. Váradi János 1 ft. Olajdör Bariz 1 ft. Szongott Bogdán 1 ft. Szongott Kr. stóf 50 kr. Szabó Károly 50 kr. Fagután Simon 50 kr. Szappanyos András 50 kr. Összesen 31 ft osztr. ér.

Gabonát adtak: T. Ince Ferenc, Pap Miklós, Hercege János, Pap Gyula urak. Laposi Ferenc, Borzasi György, a reform. egyház és a helység több tagjai vallás és nemzetiség különbség nélkül. A gabonából és szalmájából bejött 65 ft 40 krt osztr. értékben. Mindkét összeg 96 ft 40 krt. o. é.

Még van reményünk egy kevés segélyhez, mit ha kézhez kap bizottságunk, sietni fog beküldeni. Addig is áldás békesség mind nyájunknak a beállott évben! *)

Ince Ferenc Boros József Csizsár László bizottsági eln. pénztárnok. ref. lelkész

Az Erdélybe jött magyarországi szülők ködök számára.

Paget János ur ö mga, kolozsvári inségyi fiók-bizottsághoz, száz forintot; Gróf Bethlen Károly ur ö méltóság pedig a központi pénztárhoz ötven forintot szíveskedek beküldeni.

A nemes keblü adakozóknak, a szenvedők insége enyhítésére nyújtott áldozatát, azok nevében, őszinte köszönetet nyújtván.

Kolozsvárt, január 16-án 1864.

Az inségyi központi kormánybizottság

KÜLÖNFÉLÉK.

— Kolozsvárt folyvást kéllehetlen hidegünk van, mely 20—22 fok körül jár. — A szabadra nyíló ajtók befagynak, hogy folyvást jegelni kell.

— Helybeli sajtónk is folytonosan termeli irodalmunk kincseit, melyek, ha csak homok szemek is a mederben, de a nemzeti művelődés fontos tényezői, mert hisz a legnagyobb test is apró atomok összege. Közlebből munkám egyetli könyvtáros Stein János bizomnyában megint két érdekes munka jelent meg; az egyik „Erdély a rómaiak alatt.” Az erdélyi múzeum egyetli által a Haynald pályadíjjal jutalmazott munka, írta Vass József. E munka Erdély térképét is hozza. A második munka: „Történelmi gyöngyök” gyűjti s betűrendes sorba raká Kis Mihály unit. esperes. Mindkét munka kellőleg van kiállítva, s tartalmuknál fogva is méltók az olvasó közönség figyelmére.

— Említettük volt, hogy egy arany s 40 krajczár küldetett be hozzánk különböző szent célokra, de a beküldő levele a szerk. iratok közt eltévedt, a szíves adakozót újból felhívtuk nevének tudatására. Most vetjük levelet, melynek aláírása ez: „Boda Pál szegény falusi gazda”, Pata helységéből. Említett hazánkfia ezen aranyat a csikók neveléséért nyerte pályadíjjal, s kiegészítve annak értékét ugy intézkedett, hogy abból 2 ft a nemzeti színház, 2 ft a nemzeti múzeum, 2 forint a s.-szent-györgyi ev. ref. gymnasium alapjának adassék át. Ezen intézkedéshez képest az illető helyre a kifizetett pénzt kézbesíteni kedves kötelességünknek tartjuk.

*) A fentit összeget a központi bizottsághoz beadják a kedves kötelességünknek tartandó. Szerk.

— Szamosújvárról a tegnapi, biteles kézzel azon távirati értesítést vesszük, miképp oda tegnapelőtt érkezett telegramm szerinti Sipotariu ur Bécsben a legjobb egészségnek örvend; tehát a lapok által, s utának általunk is közölt hír említett hazánkfia haláláról nem való.

— A közlebb felfedezett új tisztokos mindinkább közelvén földünkhez, természetesen még mindig elég távol, hogy orrát beletesse, tetemesen nyer fényében. E hó vége felé körülbelül hatszor oly világos lesz. Január 31-ke körül közelsége a földhöz mintegy 4 millió mérföld.

— Hivatalos becslés szerint a minapi pesti explosio által okozott anyagi kár — mint hírlík — 20,000 ft-ra megy.

— Temesvárott, mint Aradon levesosztó-intézet keletkezett, eddigél az előbbi 100—120 szegényt táplál.

— Ö exca Haynald Lajos, az erdélyi püspök jelenleg édes anyjánál a nórádmegyei Szécsényben időzik.

— A magyar irok segélyegylete igazgató választmányának s ellenörködő bizottságának f. hó 6-án tartott ülésében megállapították az 1864-dik évi költségvetést. A kedvezőtlen viszonyok között is az év végén oly állapotban van a pénztár, hogy az eddig segélyben részesült özvegyek s árvák évdíjait nem kénytelen kevesíteni, sőt három újabb évdíjat is megszavazhattak. Az elmúlt évben tizenhárom irok özvegye s árvái részesültek rendszer segélyezésben, az az évdíjban, s tizenöt beteg vagy nyomorban sínylődő irok rendkívüli segélyben. Ugyanez tőlben bejelentették, hogy a Jókai Mór által m. é. dec. 22-én rendezett színházi fe olvasás a költségek levonásával 491 ft-ot jövedelmezett, miből 200 ft az alapítókhoz esztaltott, a többi pedig beteg és támasz nélküli irok között osztott ki.

— A „Gen. Corr.” egészen alaptalannak nyilvánítja a lapok azou híré, mintha gr. Nádasdy, az erdélyi ndvri főkaneczellár egy külföldi sorsjátékon 130,000 tallert nyert volna.

— A selmezi bányákban, melyek mind nagyságukra, mind már 12 száz évig tartó folytonos művelésükre nézve nem csak hazánkban, de az egész ismert földön első rangot foglalnak el, a „P. U.” szerint dusan fizető ezüst ércet találtak. Ugyanis a II. József császár nevezetű és végleges kiépítése után 1353³/₁₀ 81 hesszu főalag felett, mintegy 34 ölnyi magasságban az ugynevezett Gröner érben oly gazdag az ezüstérc, hogy csupán a múlt évi octoberben 1115 font ezüstöt tartalmazó ércet bányásztak ki.

— Brüsszelben él egy Haszmann Ágost nevű, nyug. es. kir. ezredes, ki 1751-ben született, jelenleg tehát 113 éves. Ő a de Ligne ezredes, mint katonai apród kezdte katonai pályáját. Az 1779-ki év első napján, a keblü saeoz bevételével, mint alezredes az ezred één szílyosan megsebesült, minek folytán ugyanaz év october havában ezredesi ranggal nyugdíjállapotba kellett lépnie. Minthogy ő belgiumi Mechelnben született, kivételesen meg lett neki engedve a külföldön tartózkodni. Midőn legújában meghallotta, hogy egykori ezrede Holstein ellen indul, a 113 éves agastyán utra indult, hogy azt még egyszer lássa. De ereje nem volt oly kitaró, mint akarata, s be kellett azzal érnie, hogy az ezred tisztí karának írásbeli üdvözlötet küldött.

— Bécsben f. hó 11-én halt meg egy vak koldus, ki 8 év óta a koresmákban szokott kérégetni. Két leányt, 24—26 éveseket hagy hátra, kiknek egész összekoldult vagyonát hagyományozta, mely 15,000 frtnál többet tesz. Vezetője a szomorú kereseménnyől napokint a negyedrészt, azaz 8 év alatt 3750 frt-ot kapott volna. Bécs lapok még azt is akarják tudni, hogy e véze önek fia Pesten ügyvéd. (?)

— A nemzeti színművészetnek egy derék bajnoka hunyt el. Udvarhelyi Miklós, a nemzeti színház nyugdíjazott színművésze 14 kén reggel fél 8 órakor, hosszas betegség után tüdőszélhűdésben kimúlt. 75 évét eltöltte, folytonosan betegeskedett. Némelyek nemcs részvéte kereste fel beegszobájában, mindnyájan áldjuk emlékét. Holttetemei holnap, f. hó 16-án d. u. 3 órakor fognak a kerepesi ut mellett temetőben a sir nyugalmába tétetni. A gyászmenet a boldogult lakásáról: ország-ut 38 dik sz. házából indul. — Béke hamvaira!

— A magyar gazdasszonyok egylete múlt hó 22-én 2000 frt-ot terjesztett fel a magyar kir. helytartótanáshoz azon kikötéssel, hogy megnevezett 8 helységben a szenvedőknek karácsoni ajándékot osztassék ki a helybeli lelkészek által, kik híveik közül a legnagyobb nyomorban levőket legjobban ismerhetik; mi mindjárt másnap teljesített is.

— Temesvárott a marhavész uralgván, a szarvasmarha-vász megatársa ott, további intézkedésig beiltattott.

— Szeged maholnap nevezetes lesz az eltűnt nőkről. Az ottani lap, rövid idő alatt, már a harmadik ilyenül esetét közli. Múlt szombatban ugyanis egy asszony M. E. leányát

a piacra küldte bevásárlás végett, a leányka a bevásárlott tárgyakat egy ismerőse bízta s azóta holléte nem tudatik. Mondják, hogy szigorú bánásmód bírta arra, hogy elhagyja a szülei házat.

— Schwarz Gyula, fiatal tudósunk a külföldön új elismerésben részesül. Vicomte d' Archiac ugyanis, az Institut tagja, mint halljuk, a „Paléontologie Stratigraphique” című művének most sajtó alatt levő hason című függelékében Schwarz urnak a görögök geológiai ismereteiről szóló művét részletesen ismerteti és méltányolja. Vicomte d' Archiac így nyilatkozik Schwarz ur e művéről: „Je la trouve d' une haute importance et de une valeur réelle.”

Nyiltposta. A „Koszu” és „Fővárosi lapok” néhány számát megint vettük, a minél-fogva kimaradásukat postai rendtelenségnek tulajdonítjuk. A „Szinházi Láteső”-ből az idén egy számot sem, a „Tájékoztó”-ból csak két számot vettünk.

Ellennyilatkozat.

M. Ilyén, jan. 3-án 1864. Beesés lapja múlt évi 150-dik számában Lőthe József aláíráttal, egy, ugyálszik a világ előtt kitüntetni akaró, ábrándos cikk jelent meg, melynek végén „alkalmazás” pont alatt csekély egyéniséget vala bátor alaptalan rágalommal az olvasó világ előtt beszenyenezni; igen pontatlannak és szintgy csónak bélyegezve.

En az említett cikk olvasásakor éppen egy művem fölállításával lévén Hunyadmegyében, M. Ilyén elfoglalva, a cikkíró Lőthe Józsefet a törvény elé nem idézhettem, becsületem sértéséért, a mi el nem maradand; hanem addig is a tisztelt szerkesztő ur engedelmeiből, nem oly ábrándos, hamis, alaptalan előadásal, mint ő, a mi nem tulajdonom, csakis a dolog igaz és egyszerű hogyan állását akarom a világ ítélő széke elé állítani; hogy ítéljen mindkettő fölött.

A dolog hogyan állása röviden ez:

En a bikfalvi nemes egyházzal alkura léptem volt az 1861-ik évben egy nagyobb szerző orgona elkészítésére 1600 forintokban, elkészítendő egy év alatt, a mit én pontosan teljesítettem is, az illő helyre szállítván fölállítandó a Lőthe József szavai szerinti „Pellese csues szomszedságában lévő ódon sötét épületben” vagyis az én egyszerű kifejezésem szerinti régi templomban, de az azt követő 1863-dik évben új templom lévén építendő, a nemes egyház főnökeivel egyetértőleg, mint ezelőirányos dolgot, ugy határoztuk, hogy az orgona fölállítása mindaddig maradjon el, míg az építendő új templom, a melynek nagyegázhoz volt a művem is alkura és elkészítve, alkalmas leend, a mi onnan is kiviláglik, hogy hátrányt szenvedne a leendő 1600 forintokból 900 egy néhány forint nékem kifizetett, a többi összeg a felállításakor lévén köveletendő; de nem 1200 forint, a mint Lőthe bátorodik irni és egy régi orgona, a mit én Moldovában eladtam volna, a mi szintén rágalom. Az orgona tulajdon szálláson most is látható, és Lőthe József minden díj nélkül megzemléheti.

Elkészültvén az új templom és pedig oly gyorsan és hamar, hogy Lőthe szerint „A késő tavaszszal kezdett s már jörendin bevégett eddig elő 12 ezer forintba került pompásnak nevezhető új egyház”, engem röktön is felszólítottak, sőt erőszakoltak is a merőben új alapu, falu, friss vakolású és még bé nem végzett, tökéletes nyers templom falai közé, hogy egy oly nagy becsü, és örökösnek nevezhető műt állítsak föl, a hol még az embernek is egészségi szempontból veszélyes: csak egy pár órai ülés is; de nem tágitván az olyan Lőthe tapasztalatu vagy éppen az ő szakavatatlan eszméjétől fölragadt egyházfőnökei, amár az egyház nagy kára, de engedtem az erőszaknak és válaakoztam s válaakozom most is a régiü fölállításra, ha engem a kötelezettem három évi felelősség alól fölmentenek; a mire nem ajánlközvén, én is tökéletesen a fölállítást megtagadtam, nem akarván sem magamnak sem az egyháznak szándékosan kárt okozni, s magam tapasztalt szakavatottságom meghomályosítani, mind addig, míg a templom alkalmas nem leend egy olyan becsü mű felállítására. Ekkor a kézdí-vásárhelyi tanácschoz látta jónak folyamodni, a hol is az ügyvivővel tudatván szándokot, az mint okos, szakértő, tapasztalt egyén megmagyarázván követelésük káros következtését, tökéletesen visszaléptek.

Miert lép hát föl Lőthe József? a kinek én éppen semmi kötelezettséggel nem tartozom, akkor nem illik vala rea azon latin közmondás is „Si tacuisses philosophus mansisses.”

Kolonics István, orgonaművész.

POLITIKAI HIREK.

Francoziaország. Páris, január 14. A párisi orosz követ Budberg báró, kormány

megbízásából, közölte Drouin de Lhuys ural Goresakoff hercegrenek a Gottorp nemzet-ségi ág örökösödési igényeiről való nézetét. Drouin ur a mai napon tartott ministertanácsban jelentést tett a császárnak az említett beszélgetésről.

Veracruz és miramarei tudósítások szerint a mexikói ügy bevégződéséhez közeledek. A Ferdinand Miksa főherceg által tett feltételek teljesedésére biztos kinézés van, minél-fogva azt hiszik, hogy ő fensége a jövő hónapban mulhatatlanul Párisba fog menni.

Olaszország. Turin, jan. 12. A képviselőház mai ülésében a rablóknak a nápolyi területen kivételes rendszabályok utján való elnyomását tárgyzó törvényjavaslatot 150 szavattal 46 ellen elfogadták.

Németország. Frankfurt, jan. 15. A tegnapi szövetségülésben a Schleswig megszállását tárgyzó osztrák-porosz indítvány, a mint már jelentve volt, 11 szavattal 5 ellen megbukott. Mellette szavaztak Austria, Poroszország, Kurbessen, Mecklenburg és a 16-dik curia szavazata. Erre Austria és Poroszország kijelentették, hogy ezután a két német nagyhatalom az ügyet saját kezébe veendi. Ez ellen Bajor, Szászország, Württemberg, Baden, Hessen-Darmstadt, Weimar, Meiningen, Koburg s a 13- és 15-dik curia (Braunschweig és Nassau, Oldenburg, Anhalt és Schwarzburg) óvast tettek, a mire ismét Austria és Poroszország ellenóvast adtak be. A szavazás alkalmával, az említett kevesebbsegen kívül a többiek részint kereken visszautasították, részint pedig csak feltételeken pártolták az indítványt.

A mai „Frankf. Postztg.” szerint a szövetségülés többségének érintett óvása azért történt, mert Schleswignek Austria és Poroszország által leendő megszállását, a nevezett két hatalom csak mint nagyhatalom, nem pedig a német szövetség megbízásából helyezik kiállításba. Szászország képviselője azt mondotta, hogy a nagy államok hadcsapatai nem vonulhatnak Holsteinon át Schleswigbe, mivel Holstein a szövetség igazgatása alatt áll.

Az „Europe” azt írja, hogy a német nagyhatalmak gyors elhatalodásra lévén elhatározták, a legrovidebb idő alatt ultimatumot fognak Dániához intézni, a melyben a novemberi alkotmány azonnal leendő visszavételét követelik s vonakodás esetében Schleswig közvetlen megszállásával fenyegetőznek.

A „Stüdd. Ztg.” szerint Austria és Poroszország részéről már tegnap indulási parancsokat adtak ki.

Berlin, jan. 16. Az ultimatum Dániához már tegnap elment; a hadcsapatok azonban mozgásba indulnak, mielőtt az ultimatumra válasz érkezne. Poroszország, arra az esetre, ha Dánia a novemberi alkotmányt vissza nem veszi, a VIII. Keresztély halála előtti (1847) állapotot akarja visszaállítani, t. i. helytartóságot és személy-uniot.

A „Nordd. A. Ztg.” írja: Néhány nap óta Berlinben a katonai hatóságoknál nagy mozgékonyaság uralkodik, a 14-i szövetségi határozat következtében. Megállították a hadműveleti tervet osztrák tiszteknek is közremunkálásával. Az osztrákok az alsó-sziléziai vasutat fognak használni, hogy a Szászországon való átkelés* kikerüljék. Szászországnak a szövetségülésben tett nyilatkozata nehezen fogja akadályozni a német nagyhatalmi csapatok Schleswigbe nyomulását, mihielyt a határidő lefoly, a melyet a nagyhatalmak a Dániához intézett ultimatumra nézve kitűzték.

Az urak házának mai ülésében olvasták fel a király választás a ház felirataira. A választásban többek között ez áll: A felsőházat az a helyes nézet vezette, hogy fenyegető bonyodalmakkal szemben a politika utjai előre ki nem jellelhetők; hogy jogkérdések s népjogi viszonyok nem ohajások és rokonszenvek szerint intézhetők el; hogy pedig — a miben mindnyájan egyetértének — Németország jogainak, Poroszország becsülete és hatalmi állásának megóvása el legyen érve, mulhatatlanul szükséges, minden lehető esetre harcra készen állani.

A képviselőház a fogoly lengyel képviselő szabadon bocsátása felett tanácskozott. A ház Suficezycki szabadon bocsátását meghatározta. Niegolewski szabadon bocsátása iránt a többség kétséges lévén, név szerint szavazást történt, a melynek eredményül 135 szavattal 130 ellen csakugyan a szabadon bocsátás lön kimondva, Szumann szabadon bocsátását 168 szóval 133 ellen fogadták el, s a ház Lubienekinek is szabadon bocsátása mellett nyilatkozott.

Az igazgatás Holsteinban Frigyes herceg mellett s a szövetség intézkedései ellen napokint növekedik. Kielben, Rendsburgban stb. közlebből gyűléseket tartottak, a melyek azt kívánják, hogy a herceg rugtön vegye kezébe Holstein, Schleswig és Lauenburg kormányzását. E kívánatok tolmáclására roppant számú küldöttek mennek a herceghez. A szövetségi biztosok aggodalommal nézik e mozgalmat, a mely a szövetségbeli megha-

sonlás köztudomásra jövetelével még növekedni fog.

A félhivatalos „N. A. Ztg.” porosz lap egy cikket közöl, a melyben egy önálló schleswig-holsteini állam éppen ellenséges tervnek van felmutatva, a melyet Poroszországnak minden áron akadályoznia kell. Egy ilyen állam csak a „német középállamok csoportját” nevelné, a mely államok Poroszországgal „naponként öregedő belterjű küzdelemben állanak.”

Törökország. Konstantinápoly, január 9. Az orosz kormány óvást adott be a cserkeszek javára folyó pénzügyi tételek ellen. A porta visszautasít minden felősséget emberiségét ezekre való pénzügyi tételekért.

A porta tudatja, hogy ő a lengyel tengerészeti főkaptányával Magnan-nal kalóz gyanú alatt fog elbánni, ha a nevezett egyén török vizeken hajókat veendő.

Az angol, osztrák, porosz és orosz követek tiltakoztak a záradajokat elkobzó moldavai kamarai határozat ellen. A francia követ nem csatlakozott a tiltakozáshoz, az olasz pedig utasítást vár.

Hire jár, hogy a török csapatok a sumlai táborból tüntetést fognak tenni a határszél felé.

Dánia. Kopenhága, jan. 15. A király a birodalmi tanács előtt, nagy örömmelnyilvánítás kíséretében, ezeket mondotta: „Reméli, hogy az a bizalom, a melylyel a birodalmi tanács a volt király iránt viseltetett, iránta is megvan. Az ő főczélja: Dánia szabadságát és önállását s a dán korona jogát megvédeni.

Az 1860- és 61-dik években elbocsátott katonákat ismét bevitették.

A sokat emlegetett londoni jegyzőkönyv keletkezésének története és tartalma, a „M. S.” kivonatolva átdolgozása szerint így hangzik:

A jegyzőkönyv története 1850. július 4-dikével kezdődik. Anglia minisztere volt az, a ki „a dán monarchia területi épségét” óhajtott a dán trónörökösödés alapjait vétetni. Anglia tehát föllepített indítványával, Dánia ezért köszönetét fejezte ki s Francia-, Orosz- és Svédország beleegyezett abba; Austria ügyvivője kinyilatkoztatta, hogy ő nem bir utasításokkal, s azért ezt indítványát előbb közölni óhajta. A mi pedig Poroszországot illeti, Dánia, Francia-, Orosz- és Svédország képviselői Palmerton lordra bízta, hogy ez intézzen meghívó

iratot a londoni jegyzőkönyv aláírása alkalmából a berlini kabinethez.

Az értekezletnek tehát nem volt egyéb czélja, mint Auszriát és Poroszországot is megnyerni az együttműködésre s ily módon uralkodni a német szövetség fölött.

Az 1850. júl. 4-dikei javaslatból keletkezett az augusztus 2-dikei jegyzőkönyv. Koller báró nem akarta aláírni a javaslatot, azonban már aug. 23-dikán — mond a londoni jegyzőkönyv angol bírálója — Austria is hozzá csatlakozott az összeesküvéshez, s erre megtörtént a tény jegyzőkönyvbe vezető konferencia, melyen az osztrák ügyvivő következőképpen nyilatkozott:

„Az osztrák ügyvivő kijelentette, hogy udvarától meg van bízva annak nevében hozzácsatlakozhatni azon elvekhez, melyek a az 1850 aug. 2 ik és 4 dik fejezetében vannak kimondva, magától értetődően, hogy az említett szerződési pontok a német szövetség jogaira nézve nem prejudikálhatnak.”

Mintán Austria ellenszegtülése ily módon meg volt szüntetve, az igazi szereplő lépett föl a színpadra. Az 1851. jún. 5-dikei varsói jegyzőkönyv megmagyarázza, hogy mit kell tulajdonképpen érteni „a dán monarchia területi épsége” alatt, t. i. „mindazon, az örökösödésre igényt tartók mellőzését, kik Oroszország és az összes dán monarchia között állnak.”

A varsói jegyzőkönyv megemlíti, hogy a mellék ágiak lemondottak igényeikről, de meg kell jegyezni, hogy ez csak később történt, s bár az Augusztenburgi herceg később ugyan leküszöbölt, de fia tiltakozott az ellen, valamint ennek fivére, Schleswig-Holstein-Noer is, ki csak azon esetre volt hajlandó a szerződést elismerni, ha ebben egy záradék kijelenti, hogy Dánia és Oroszország kettős koronája egy és ugyanazon főre nem járhat.

A mint megkapta Poroszország a varsói jegyzőkönyv másolatát, a berlini kabinet is azonnal elfogadta a dán monarchia integritásának elvét, s tömjenezni kezdett Oroszország nagylelkiségének, ki lemondott Holstein egy darab földjéről, hogy biztosíthassa magának Oldenpurghoz való jogát s hogy megnyerhesse egész Dániát. S bár Poroszország ily módon teljesen belenyugodott a szerződésbe, a Londonban levő porosz ügyvivő még sem nyert még fölhatalmazást annak aláírására, a miért Malmesbury lord 1852. ápril 28-dikán azzal

fenyegetőzött, hogy a szerződés Poroszországnak is alá fog iratni. Azonban mégis, hogy Poroszországnak időt engedjenek, a konferenciát egész 1852 május elsejéig elnapolták, s aztán május 8-kán csakugyan megtörtént az aláírás.

E szerződés Oroszország igényeiről nem emlékszik meg. Azonban Oroszország és Dánia közt a varsói jegyzőkönyv egyezményei ismételtettek. Brunow bárónak a szerződést követő s a varsói jegyzőkönyv kikötéseit fenntartó jegyzéke csupán csak Dániához van intézve. A dán miniszter Brunow iratára május 24-dikén válaszolt, melyben elfogadta Oroszország követeléseit, s erre a szerződések kicserélése jún. 19-kén történt meg, Dánia és Oroszország közt pedig júl. 2-kán.

Ily módon el volt érve a konferencia főczélja, hogy t. i. abban Austria és Poroszország is vegyen részt, s az ügybe mindenki beleegyezett, kivéve a legközelebb érdekelt feleket. E felek pedig a dán országgyűlés, Schleswig és Holstein rendjei s a német szövetségi gyűlés voltak. A dán országgyűléstől, annak három ízben való feloszlata után, beleegyezése kicsikartott; a hercegségek beleegyezését nem kérték; azonban hátra volt még a szövetség, s ez nagy zavart okozott.

A dán miniszter egy felbivásban igyekezett a német szövetség csatlakozását kivívni „A király, az én legkegyelmesebb uram — így írt diplomatiai ügynekihez — mindenestre formászeletlen is óhajta a szövetséget a csatlakozásra meghívni, h. hogy ez a német nagy hatalmaknak is kívánsága.”

A szerződésbe egyszerűen beleegyeztek: Hannovera, Németalföld, Württemberg és Kurbessen.

Erre aztán Oldenburg következett, azaz Oroszország személyes ügye. Az oldenburgi nyilatkozat 1852. dec. 10-dikén kelt. Ez azon „komoly nehézségekről” szól, melyek a lehető oldenburgi örökösödésre nézve a dán király ságban támadhatnának, s ebben a nagyherceg a maga és utódai nevében lemond Keresztély, Schleswig-holstein-sonderburg-glücksburgi herceg, és nejeitől, Lujza, hesseni hercegnőtől származott egyenesen fiutódai javára azon esetre, ha Keresztély herceg a dán trónra lépne s mindaddigra, míg ennek fiutód a dán trónon maradnak.

De az oldenburgi nagyherceg, birtokaiban

csak mint az idősebb gottorpi ágának, azaz az orosz csárnak helyettese van benn. Ezért Oroszországra nézve nagyon veszélyes lett volna Oldenburg elvesztése s ennek elejét a londoni szerződés által vette.

Ujabbak. Hamburg, jan. 17. Austria és Poroszország képviselői Kopenhágában tegnap délután felszólították a dán ministeriumot, hogy 48 óra alatt a múlt évi nov. 18-ki alkotmányt tegye hatályon kívül s intézkedjék úgy, hogy az 1851-i kötelezettségek teljesítésébe menjenek.

— Páris, jan. 17. A „Mem. dipl.” német szövetségtilésnek e hó 14-én történt szavazását taglalván, így szól: Ha a francziák császára az angol sajtó által neki tulajdonított hátsó gondolatra hallgatott volna, ugy Schleswignek osztrák és porosz csapatok által való megszállása következtében, követelhette volna a Rajna balpartjának megszállását az európai szülyegyen érdekében.

London, jan. 18. A „Morning P.” írja: Austria és Poroszország Kopenhágában ultimatumot adtak át, a melyben a novemberi alkotmány rögtön visszavételét követelik, ellenesben követik el fognak utazni s azután következnek további intézkedések. Az ultimatum határideje ma jár le. Dánia bizonyosan vissza fogja utasítani e követelést; így a diplomaiat szaktízis előttünk áll, s Anglia később, megtámadott érdekek- és megszegett kötelezettségeikért, ugy lehet, kénytelen lesz határozott állást foglalni a szerződések védelmezése tekintetéből.

Russel lord meghívta a berlini és bécsi udvaroknál levő angol követeket, hogy a Schleswig megszállását tárgyzó határozat ellen óvást jelentsenek, s figyelmeztessék mind a két német nagyhatalmat a Dánia megtámadásából és Schleswig megszállásából származható következményekre.

Bécsi börze Januárius 20-án: Nemzeti kölcsön 80.20. 5% Metalliques 72.60. Bank-részevény 792.—. Hítel részvény 179.20. Váltó Londonra 120.50. Ezüst 120.90. Arany 5.79. 1860 dikli Állam kölcsön 92.25.

Januárius 18-án: Urbéri kárpótlási kétvény: Magyarországi 74.75. Erdélyi 72.15.

T. és telelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

1494—1863.

p. t. sz.

Hirdetmény.

A Kraszna-megyében, Badaacson községbeli birtokosok, Herestyne nevű erdőjük, s más közös birtokaik, jövődö kezelése felőli határozatra nézve, f. év február 16-án d. e. 9 órára, a Sz.-Somlyón fekvő megye-házhoz birtokosi ülésre meghívattak. Kelt Sz.-Somlyón, 1864 január 14-kén. Krasznamegye polgári törvényszéke.

NEM HIVATALOS.

Bélyegmentes.

Közgyűlési meghívás.

A cs. kir. m. Erdélyi kölcsönös jég- és tilizkarmenő társulat, a jég- és tilizsaki szabályokban, közgyűlésileg szükségesnek elismert módosítások részletes megvitatása végett folyó évi február 10-kén az igazgatóság b. farkasutczai 81 sz. irodájában rendkívüli közgyűlést tartand, melyre a társulat t. cz. tagjait tisztelettel meghívja Kolozsvárt január 9-kén 1864

Az adriai biztosító társaság

(Riunione Adriatica di Sicurtà.)

Országos főügynöksége Pesten,

tisztelettel tudatja, hogy az általa képviselt társaság biztosítási ügyeinek kezelésére Kolozsvári főügynökül t. GÁMÁN ZSIGMOND urat nevezte ki, kit is ezennel a közszükséggé vált biztosítási ügyekben a t. biztosító közönség szives figyelmébe és bizalmára ajánlunk.

Költ Pesten, 1864 január havában

az adriai biztosító társaság országos főügynöksége Pesten

Galgóczy, s. k. Konn s. k.

Az előbocsátott hirdetésre hivatkozva, tisztelettel jelentem, hogy folyó év január 1-jétől kezdve az adriai biztosító társaság kolozsvári főügynöksége kezelését átvettem. Az adriai biztosító társaság már 26 év óta működik a két magyar hazában. Ez idő alatt a kártérítések körül gyors és igazságos eljárásával köz elismerést, bizalmat és méltánylást vívott ki magának. Most biztosítási tőkéje, melylyel a biztosító közönség irányában jót áll tizenkét millió forint. És így e társaság nemcsak a legbecsültebb bűnás, hanem egyszersmind a legszilárdabb vagyoni állású társaságoknak is egyike. Epen e körülmények határoztak engem is arra, hogy ezen biztosító társaságnak Kolozsvári főügynökségét ellálmaj; melyet midőn tudatnék, tisztelettel hívom meg a t. cz. közönséget a nálam biztosításra. Különösen ajánlom pedig:

1. A tüz-biztosítást: t. i. templomoknak, lakházaknak, gyáraknak, gazdasági épületeknek, az épületekben találtató ingóságoknak, mint gépek, eszközök, butor, árucikk, iparos és gazdasági készlet, barmok sat. tüz ellen biztosítását.

2. Az ember élet-biztosítást: t. i. halál esetre bizonyos tőke, vagy életben fizetendő jövedék, nyugdíj, kifizázási tőke sat. biztosítását.

Mindenzen biztosításokat a társaság a lehető legjutányosabb díjak mellett teszi.

Szabályok, díjtáblázatok, mindenféle felvilágosítás alólírt főügynökségnél ingyen kapható

az adriai biztosító társaság főügynöksége Kolozsvárott

GÁMÁN ZSIGMOND.

Nyomatott az ev. ref. fűtanoda betűivel (Bel-farkasutczai 74 sz.)

(16)

Hirdetés.

(1—3)

Melynélfogva egy Kolozsvárhoz legfeljebb 3 vagy 4 mértföldnyi távolságra fekvő, jó lakház és gazdasági épületekkel ellátott 150-től 200 holdig terjedő első osztályu, ha lehet tagosított szántó és kaszálókkal bíró, eladó falusi jószág kerestetik. — Az illető eladó bérmentett levéllel, vagy személyesen értekezhetik alólírt bel-monostortczai 192 számú szálalásán mindennap délutáni 2 órától 4-ig. Ki is valamint ebben, ugy akárminő körühez tartozó eladási, bérbeadási, vagy vásárlási ügyben pontosan eljár.

Kolozsvártt, 20-dik január 1864.

Ifj. Szenkovich Márton, h. alkusz.

(17)

Egy legalább is két gymnasiális osztályt végzett ifju, kinek a nyomdászathoz kedve is van, gyakornoknak

az ev. ref. fűtanoda könyvnyomdájába felvétetik.

Értekezhetni Stein J. könyvkereskedésében Kolozsvártt.

(18)

Egy jó zongora jutányos áron eladó.

Közelebbi tudósítás e Közlöny kiadó hivatalnál.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésben Kolozsvártt, Wittich Józsefnél Maros-Vásárhelytt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelytt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sündel Károlynál Brassóban

kapható:

SZENT TÖRTÉNETEK

az ó és új szövetségéből bibliai mondatokkal szerkesztve.

Iskolai használatra írta Turbucz Ferencz, dézsi kisdédóv.

A szövegbe nyomott számos fametszetekkel Kemény kötésben 30 kr.

TÖRTÉNELMI GYÖNGYÖK.

Gyűjté s betűrendes sorba raká

KISS MIHÁLY, unitárius esperes és árkosi pap.

Ára kemény kötésben 1 frt 60 kr.

MEDGYES LAJOS.

Egyházi imakönyv. Eredeti imák kötve 2 frt 64 kr.

— Eredeti egyházi beszédek.

1-ső füzet 1 frt 42 kr.

2-dik füzet: 1 frt 42 kr.

Uj folyam 1-ső füzet: vagy az összes beszédek 1 frt 60 kr.

3-dik füzet: 1 frt 60 kr.

Uj folyam 2-dik füzet: vagy az összes beszédek 1 frt 60 kr.

4-dik füzet: 1 frt 60 kr.

— Eredeti halotti imák, eléfordulni szokott alkalmak és esetekre. 1 frt 6 kr.